

«КЕЛІСІЛГЕН»

Қадағалау кеңесінің Төрағасымен

Б. Н. Салықов
« 11 » 07 2023 ж.

«БЕКІТІЛДІ»

«№5 Қалалық клиникалық аурухана»
ШЖҚ КМК Бас дәрігері

Б. Н. Салықов

2023 ж.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ СТАНДАРТ
Алматы қаласы «№5 Қалалық клиникалық аурухана» ШЖҚ КМК

Алматы қаласы

1. Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт Қазақстан Республикасының «Жемқорлыққа қарсы күрес туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Заңының 10 бабына, Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет істері жөніндегі Агенттігі бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды жасау жөніндегі Методикалық нұсқауларға сәйкес жасалды және нұсқамалық сипатта беріледі.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты жасаушы Алматы қаласы ҚДБ «№5 Қалалық клиникалық аурухана» ШЖҚ КМК комплаенс-офицері болып табылады.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт жемқорлықтың алдын-алуға бағытталған нұсқаулар жүйесіне қоғамдық қарым-қатынастың оқшауланған саласын қалыптастыруға бағытталады.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаттары:

1) қоғамдық қарым-қатынастың оқшауланған саласында жұмыс істейтін тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын қалыптастыру;

2) сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың жағымсыз салдарларының алдын алу.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың қағидалары мыналар:

1) заңдылық;

2) транспаренттілік;

3) этиканың сақталуы;

4) заңды және жеке тұлғалардың құқығы мен заңды мүдделерін сақтау және оларды жемқорлық ықпалынан қорғау;

5) мүдделер қақтығысына жол бермеу.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт мекеменің өз функцияларын орындау және жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру жөніндегі қызметінде қолданылады.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қызметкерлердің белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған әрекеттері мен шешімдерін айқындайды:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт қолданылатын салалардағы жеке және заңды тұлғалардың құқығы мен заңды мүдделерін іске асыру;

2) өз құзыреті шегінде басқармалық және басқа да шешімдерді дайындау және қабылдау;

3) Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерінің жобаларын дайындау;

4) қызмет атқару шегінің ерекшелігіне байланысты басқа да қоғамдық қарым-қатынастар.

Қоғамдық қатынастар саласында жұмыс істейтін тұлғалардың мінез-құлық (әрекеттері) ережелері

8. Жеке тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру кезінде және саладағы заңды тұлғалар:

1) Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарын, Қазақстан Республикасының Үкіметі, Президентінің актілерін, басқа да нормативтік-құқықтық актілерді басшылыққа алу;

2) Қазақстандағы халықтар бірлігі мен ұлтаралық келісімнің нығайуына ықпал ету, Қазақстанда тұратын халықтардың салт-дәстүріне, мемлекеттік тілге және басқа тілдерге құрметпен қарау;

3) жеке және заңды тұлғалар өкілдерімен, әріптестерімен қарым-қатынас жасауда этикалық нормаларды сақтау, адал, әділ, қарапайым, кішіпейіл болу;

4) жеке және заңды тұлғалардың құқығы мен мүдделеріне қатысты шешім қабылдауда оның ашықтығын қамтамсыз ету;

5) іс-әрекеті немесе мінез-құлқы арқылы қоғам тарапынан сынға ұшырауға жол бермеу, кемшілікті жою немесе өзінің қызметін жақсарту үшін ақылға сыйымды сынды қолдану;

6) мемлекеттік органдар, мекемелер, мемлекеттік қызметкерлер және басқа тұлғалардың жеке сипаттағы мәселелерін шешуде қызмет бабын қолданбау,

7) шындыққа жанаспайтын ақпараттарды жарияламауға;

8) заң арқылы тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапқа тартылу көзделген іс-әрекеттерді және заң бұзушылықты іске асыруға жол бермеу;

9) мемлекеттік мекемедегі еңбек заңының орындалуын, мемлекеттік қызмет туралы заңның, мемлекеттік қызметті атқаруға байланысты шектеулердің сақталуын қамтамасыз ету.

9. мемлекеттік қызмет көрсетуде және басқа да функцияларды іске асыруда:

1) мемлекеттік қызмет көрсету сапасын жетілдіру бойынша тұрақты шара қолдану;

2) мемлекеттік қызмет көрсету туралы ақпараттың қызмет алушыға толық және қолжетімді тәртіпте берілуін қамтамасыз ету;

3) мемлекеттік қызмет және басқа да сол тектес қызмет көрсетуде көрсетілмеген құжатты талап етпеуге, әкімшілік өктемдік көрсету әрекетіне жол бермеу;

4) жемқорлық құқық бұзушылыққа әкелетін әрекет туралы басшылыққа мәлімдеу,

5) мемлекеттік қызмет көрсету процесін тұрақты жетілдіру, үнемді және сапалы мемлекеттік қызмет көрсетілімін қамтамасыз ету.

10. Товарды, жұмысты, қызмет көрсетуді сатып алуға байланысты мемлекеттік қызметті іске асыруда:

1) Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыруға пайдаланылатын қаражатты оңтайлы және тиімді пайдалану.

2) Заңда басқа шарт қарастырылмаса, әлеуетті өнім берушілерге мемлекеттік сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру.

3) Мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығы.

4) Сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу.

5) Атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген ол тартқан әлеуетті өнім беруші және (немесе) қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

11. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және басқа шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде

1) Тікелей басшыға мүдделер қақтығысының, қызметтік міндеттерін орындаудағы жеке мүдделердің, сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа бейімділігінің және сыйлық алудың туындауы туралы хабарлау.

2) Қызметтік міндеттерін орындауда жеке және пайдакүнемдік мүдделерді басшылыққа алмау.

3) Қызметтік өкілеттіктерін пайдалана отырып, әріптестеріне, басшыларға және басқа да лауазымды тұлғаларға сыйлық бермеу және мүліктік игіліктер, жеңілдіктер немесе артықшылықтар алу үшін қызметтік емес қызмет көрсетпеу.

4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту.

5) Белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы, сондай-ақ материалдарды жедел қарау немесе қағазбастылық үшін қандай да бір пайда алуға бейімділік туралы дереу басшылыққа хабарлау.

6) Орындау үшін келіп түскен өкімнің заңдылығына күмәнданатыны туралы тікелей басшыға дереу жазбаша хабарлауға.

7) Егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысты болса, жоғары басшылыққа шағымдану.

8) Кіріс алуға байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруда ешкімге көмек көрсетуден аулақ болу.

12. Нормативтік-құқықтық актілер жобасын дайындауда:

1) Нормативтік-құқықтық актілер жобасын дайындау мен талқылауға көпшіліктің, бұқаралық ақпарат құралдарының міндетті қатысуын қамтамасыз ету;

2) құқықтық актілерді мониторингтеу шарасына мекемелердің құрылымдық бөлімшелерінің қатысуын үйлестіру және тұрақты түрде есеп берілімін дайындау;

3) нормативтік-құқықтық актілер жобасын мүдделі мелекеттік органдар бекітуіне жолдау алдында оларды нормативтік-құқықтық актілердің ашық интернет-порталына орналастырып, көпшілік талқылауына ұсыну;

4) нормативтік-құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық факторлары мен оның белгісі бар нормаларды қолданбау.

13. Қызметкерлерді таңдау және орналастыру кезінде мына шарттар ұсынылады:

1) тағайындауға арналған материалдарды қарау мерзімін сақтау;

2) мекемеге қызметке қабылдауда қызметкерге негізгі міндеттерін, тыйым салулар мен шектеулер туралы түсіндіру;

3) кадр таңдауда Қазақстан Республикасының заң талаптарын сақтау;

4) мемлекеттік қызметшілердің дербес деректері туралы мәліметтерді негізсіз беруге жол бермеу;

5) қызметке тағайындалатын кандидаттардан еңбек шартына қатысты емес құжаттарды талап етпеу;

6) қызметкерге қатысты тексеруді жан-жақты және әділ жүргізу.

14. Басқа да әлеуметтік маңызы бар қатынастарда өмір сүру саласының ерекшеліктеріне байланысты:

- 1) Бағынысты лауазымды тұлғалардың міндеттері мен лауазымдық өкілеттіктерінің көлемін нақты және нақты белгілеу; \
- 2) Қол астындағы лауазымды тұлғалар арасында жұмыс көлемінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;
- 3) Өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелеу мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілік таныту;
- 4) қарамағындағы қызметкерлерге қатысты негізсіз кінәлау, дөрекілік таныту, адамдық болмысын төмендету, әділетсіздік, тәртіпсіздік жасауға жол бермеу;
- 5) қызметкердің қызметтік міндеті аясынан шығатын, орындалуы мүмкін емес, сондай-ақ заңға қайшы келетін нұсқаулар бермеу;
- 6) қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешуде қол астындағы қызметкерлердің қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбау;
- 7) қол астындағы қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға мәжбүрлемеу;
- 8) қызметтік міндеттерін орындау барысында әріптестермен туындаған мүдделер қақтығысын шешу бойынша кешенді шараларды уақытында іске асыру;
- 9) мүліктің, оның ішінде автокөліктің қызметтік мақсатта тиімді қолданылуын, сақталымын қамтамасыз ету.